

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ

Φτενά χωράφια κρατημένα με πεζούλια
κι άπιαστες γίδες που κρεμιούνται στους γκρεμούς
έτούτ' είν' ή πατρίδα μας' μ' ή πούλια
δὲ λάμπει πὸ καθαρία σ' άλλους ούρανους. Γ. Κ.

● ΜΗΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΡΤΑΣ ●

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 8

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 9

ΓΕΝΑΡΗΣ 1978

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 15

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΑΧΘΟ

Πέρασε ήδη ένας χρόνος από τότε που εκλέχτηκε το νέο Δ.Σ. της 'Αδελφότητας. Από τότε που το καινούργιο Δ.Σ. έβαλε σαν σκοπό πάνω απ' όλα, την επανέκδοση της έφημερίδας «Ο ΑΡΑΧΘΟΣ».

Ο σκοπός εκπληρώθηκε, το όνειρο έγινε πραγματικότητα. Ο ΑΡΑΧΘΟΣ κυκλοφόρησε, κυκλοφορεί και θα κ υ κ λ ο φ ο ρ ε ι. Έγινε απαραίτητος, έγινε ή γέφυρα που συνδέει όλους πατριώτες τους άπανταχού της γής, έγινε ή τροφή των γνήσιων και φιλότιμων πατριωτών που αγαπούν τον τόπο μας.

Στάθηκε αξιοπρεπώς κάτω από τα μάτια των μεγάλων και των όρθοφρονούντων και κρίθηκε με έπιείκεια όπου από ανάγκη ή από παραδρομή ξέφυγε για λίγο από τη χαράγμένη πορεία του. Κατόρθωσε μέσα στο ελάχιστο αυτό διάστημα του ενός χρόνου να ενώσει τους συμπατριώτες και να τους κάνει ένα σύνολο αξιοθαύμαστο αλλά και δυνατό, ικανό να συνεχίσει τον άγώνα που άρχισε.

Το έργο ήταν βαρύ, ή αρχή δύσκολη. Η έφτάχρονη διχτατορία είχε αφήσει τά σημάδια της και στην 'Αδελφότητά μας, όμως τώρα όλα πάνε «κατ' εύχην».

Βέβαια, είναι άφύσικο να μην υπάρχουν παράπονα αλλά έμεις αφού δεν μ'ας τά έγραψαν, θεωρούμε ότι δεν υπάρχουν. Όσα γράμματα λάσαμε τά δημοσιεύσαμε «έν μέρει ή έν όλω», όμως μπορεί να α δημοσιεύσαμε, εκείνο που είχε προσωπικές επιθέσεις ή θεωρήσαμε ότι θα δύνει, παρά θα έπηρεάσει θετικά μια κατάσταση.

Δεν πρόκειται να γίνω ό άπολογητής όλων των άνεύθυνων σχολίων που κυκλοφορούν στα καφενεία ούτε θα προσπαθώ να δικαιολογηθώ για τις έπικρίσεις, όμως κατηγόριζω εκείνους που μ'ας κατηγορούν για την ποιότητα τη ύλης ή για τη λιτότητα αυτής.

Σείς όμως γνωρίζετε γράμματα και είστε πατριώτες. Γιατί δε γράφετε εσείς; Γιατί δε βοηθάτε να βελτιώσουμε το (ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην 4η σελ.)

ΕΥΘΥΜΑ ΚΑΙ ΣΟΒΑΡΑ

Η ΓΕΦΥΡΑ...

Ακόμα δεν τον είδαμε Γιάννη τότε θάλαμε... λέει μια λαϊκή παροιμία. Έτσι το κάναμε και μεις, γράψαμε σε κάποιο φύλλο μας για τη γέφυρα στον Αραχθο, που θα ένώνει τά δυο χωριά το Κεντρικό και Ροδαυγή. Η γέφυρα αυτή όπωσδήποτε δεν θα έξυπηρετεί μόνο τά δυο χωριά αλλά όλόκληρη την περιοχή του ξεροβουνιού και όλόκληρη την περιοχή των Τζου μέρων.

Τό θέμα είναι σοβαρό και το πρόβλημα μεγάλο, ή λύση του όποιου θα δώσει νέα πνοή στις άδικημένες και άπομακρυσμένες περιοχές μας.

Όμως πέρα από αυτά υπάρχει και ή φαιδρή δψη απ' την όποία είδαν τό θέμα μερικοί:

Γιατί να γίνει ή γέφυρα στο Κεντρικό και να μ'ή γίνει στο Τραπεζάκι; είπε ένας (Τραπεζακιώτης θά ήταν)...

Θέλουν τη γέφυρα στη «Μηλιά» για να έξυπηρετούνται οι Ναζιώτες και οι Πολυτσανιώτες, είπε κάποιος άλλος... και δεν συμμαζεύεται.

Σχόλια από άσχετους, χωρίς ίχνος λογική και συνέπεια. Είδαν τό πρόβλημα και τη λύση του σαν προσωπική τους υπόθεση και προσπαθούν να ένοπείρουν διχόνοια και μίσος ακόμη και εκεί που θα έπρεπε να εί-

ναι ένωμένοι για κοινό όφελος.

Έμεις, προτείναμε μια θέση για τη γέφυρα, με τά δικά μας κριτήρια και τους δικούς μας υπολογισμούς, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι χαράξαμε τά σημεία ακριβώς. Άλλωστε έμεις δεν είμαστε... γεφυροποιοί να ξέρουμε που και πως ακριβώς θα γίνει ή γέφυρα. Τώρα, αν γίνει στο Τραπεζάκι, στη Φτέρη, στο Βαθύκαμπο ή στο Κρουνέρι, είναι άλλουνο παπ'ά Εύαγγέλιο. Ας γίνει ή γέφυρα και άς γίνει όπου νάναι.

Γράψαμε για τη θέση «Μηλιά» του Κεντρικού γιατί από εκεί αρχίζει ή επαρχιακή όδός Νο 6 (Βαθύκαμπος - Ναζαίοι - Καλλονή) και θα ένώσει τις χωρισμένες στα δυο από τον Αραχθο περιοχές Ξεροβούνι και Τζουμέρνα. Τό πρόβλημα τό είδαμε ζεστά και ψύχραμα. Δεν τό είδαμε με παρωπίδες και δεν είναι προσωπική μας υπόθεση. Τό όλο θέμα κρίσεται ήδη στα χέρια βουλευτή και θα φτάσει σύντομα στη Βουλή. Ας περιμένουμε.

Τώρα για τους πλέον άπαιτητικούς θα προτείνουμε μια κινητή γέφυρα που να παίρνει θέση ανάλογα με την έπιθυμία τους. Τι λέτε;

Χ. Α.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Φίλοι και συμπατριώτες:

Τό Δ.Σ. της 'Αδελφότητάς μας στις 25.2.78, σ'ας καλεί να έρθετε στον 'Αποκρηάτικο χορό που θα γίνει στο κέντρο ΕΛΥΖΕ, Μητροπόλεως 1, στο Σύνταγμα, όπου θα σ'ας διασκεδάσουμε με ένα πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα.

Τό παρουσιάζει ή συμπατριώτισσά μας ήθοποιός, ΓΕΩΡΓΙΑ ΖΩΗ.

Για να πάρετε προσκλήσεις τηλεφωνήστε:

5234.454 Χρήστος 'Αντωνίου — 7703.845 'Ελένη Σφήκα—

5903.390 'Αγαμ. Ρακόπουλος — 7784.916 'Αντώνης Μάνος —

5724.746 'Ανδρ. Καλιακάτσος — 3248.346 Λευτ. Καλιακάτσος.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

Σ'ας δημοσιεύουμε σ' αυτό τό φύλλο, κάπως καθυστερημένα βέβαια, τά άποτελέσματα των εκλογών της 20ης Νοέμβρη, του χωριού μας:

Γραμμένοι	716
Ψηφίσανε	526
"Ακυρα και λευκά	7
"Εγκυρα	519
"Ελαβαν:	
Ν. Δ.	242
Κονταξής 'Αθαν.	122
Παπαδημητρίου Κ.	65
Τσέτης Νικ.	46
ΕΔΗΚ	33
Γαρουφαλιάς Γ.	2
Παπαγεωργίου Γ.	24
Ρίζος Δ.	6
ΠΑΣΟΚ	103
Λιαροκάκης 'Αλ.	84
Πανούτσος 'Ιωάν.	3
Τσοβόλας Δ.	14
ΣΥΜΜΑΧΙΑ	4
Λέκκας Δημ.	0
Σπήλιος Ε.	2
ΚΚΕ	65
'Αρκουμάνης	20
Μαστρογιάννης Ι.	4
Παπανικολάου Ι.	26
Ε. Π.	71
Καρατζένης Δ.	38
Κοσσυθάκης Ν.	33
Τζουβάρας Στυλ.	0
ΝΕΟΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΙ	0
ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	1
ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΟΙ	0

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΜΑΣ ΣΤΟΥΣ ΑΡΜΟΔΙΟΥΣ

Στις 20.1.78 τό Δ.Σ. της 'Αδελφότητας έστειλε αίτηση στον κ. Νομάρχη ΑΡΤΑΣ, με θέμα τη διάνοιξη του δρόμου ΛΑΓΚΑΔΙΑ — ΑΝΕΜΟΡΑΧΗ. Σ'ας δημοσιεύουμε τό κείμενο:

Π Ρ Ο Σ

Τόν κ. Νομάρχη "Αρτας

Κύριε Νομάρχη,

Τό περασμένο Αύγουστο στάλθηκε στο χωριό μας (Κεντρικό) ό προωθητήρας για τη βελτίωση του δρόμου: Λαγκάδια — Ναζαίοι και τη διάνοιξη του νέου Λαγκάδια — 'Ανεμορράχη.

Μετά από τρεις μέρες δουλειάς προς την 'Ανεμορράχη ό προωθητήρας έπαθε σχετική βλάβη και πήγε από την "Αρτα τεχνίτης και τον έπισκεύασε. 'Επειδή όμως ήταν Σάββατο, ό χειριστής έφυγε για τό χωριό Πέτα, απ' όπου κατάγεται, για να έπιστρέψει τη Δευτέρα, όμως όπως πληροφορήκαμε, διατάχτηκε και πήγε με άλλο προωθητήρα στο Καταρράχτη για άλλη δουλειά.

Καταφύγαμε στο προϊστάμενο της Τ.Υ.Δ.Κ. όπου μ'ας έκανε γνωστό ότι δεν υπάρχει άλλος χειριστής αλλά όταν τελειώσει στον Καταρράχτη θάρθει να συνεχίσει τό τμήμα που άφησε. Πέρασαν από τότε πέντε όλόκληροι μήνες και ό προωθητήρας έμεινε στα Λαγκάδια αλλά χειριστής δε φάνηκε!

Πρίν λίγες μέρες «όπως παραδόξως» πήγε χειριστής στα Λαγκάδια, πήρε τον προωθητήρα και έφυγε χωρίς να διαθέσει δύο (2) τό πολύ ώρες για να άνοίξει ένα ένδιάμεσο τμήμα 3 μέτρων (!!) που είχε αφήσει μισοτελειωμένο όταν έπαθε τη βλάβη, με άποτέλεσμα πολλά σπίτια να μείνουν ξεκομμένα από τό άλλο χωριό να μ'ή μπορούν να κάνουν καμιά μεταφορά αλλά και να υπάρχει μια δυνατότητα να περάσει ούτε ένα τρακτέρ στα κτήματά τους. "Υστερα από αυτά έπειδή ή διάνοιξη μέχρι τά όρια της 'Ανεμορράχης χρειάζεται χρόνο 2 περίπου μέρες, δηλ. άπόσταση 300 μέτρα σε όμαλό έδαφος για να γίνει ή ένωση του δρόμου Λαγκάδια — 'Ανεμορράχη, παρακαλούμε θερμά να στείλετε τον προωθητήρα να κάνει τη διάνοιξη τόσο των 3 μέτρων που άπόμειναν στα Λαγκάδια όσο και στα υπόλοιπα 300 περίπου μέτρα για τη σύνδεση με την κοινότητα της 'Ανεμορράχης.

Η σύνδεση αυτή λύνει τό πρόβλημα :

α) Της μετάβασης του Γιατρού, που έχει έδρα τη Φτέρη, σ' όλη την περιοχή. β) Της άμμοληψίας από τον "Αραχθο. γ) Της συναλλαγής των χωριών Κεντρικού — 'Ανεμορράχης.

Τό Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Η Γεν. Γραμματεύς

ΑΓΑΜ. ΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΣΦΗΚΑ

Τά Μέλη: ΑΝΤ. ΜΑΝΟΣ, ΑΝΔΡ. ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΣ, ΧΡ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ, ΛΕΥΤ. ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΣ, ΜΑΡ. ΠΑΠΑΒΑΓΓΕΛΗ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Στεφανιαία νόσος

Καθημερινά γίνεται πολύ συζήτηση για την στεφανιαία νόσο σε ιατρικούς και μη ιατρικούς κύκλους.

Το θέμα ενδιαφέρει όλους μας, αφού είναι τόσο συχνή νόσος και όπως φαίνεται, ή συχνότητά της έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια.

Ας εξετάσουμε πρώτα πώς παρουσιάζεται η νόσος:

Ένα άτομο περπατά διασταυρώνοντας έναν δρόμο που είναι και λίγο ανηφορικός και αισθάνεται στο στήθος ένα πόνο δυνατός ή ένα σφίξιμο που τον εμποδίζει να συνεχίσει. Αναγκάζεται και σταματά και τότε σε λίγα λεπτά ο πόνος λιγοστεύει και εξαφανίζεται. Το άτομο αυτό είναι σχεδόν σίγουρο ότι πάσχει από στεφανιαία νόσο. Ο χαρακτηριστικός αυτός πόνος που αναφέραμε στο παραπάνω παράδειγμα λέγεται στηθάγχη. Το ίδιο μπορεί να συμβεί και κατά την διάρκεια μιας σκληρής εργασίας ή σ' ένα άτομο που εκτελεί πολύ υπεύθυνη εργασία. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις το μυοκάρδιο έχει αυξημένες ανάγκες σε οξυγόνο και αν η παροχή του αίματος στην κρίσιμη στιγμή είναι μειωμένη τότε παράγεται ο στηθαγχικός παροξυσμός. Από τα παραπάνω διαφαίνεται το συμπέρασμα ότι η στηθάγχη οφείλεται στη διαταραχή της ισορροπίας μεταξύ των απαιτήσεων της καρδιάς σε οξυγόνο και της δυνατότητας των αρτηριών της (των στεφανιαίων αρτηριών όπως λέγονται) να της το προσφέρουν. Η κυριώτερη αιτία της καταστάσεως αυτής είναι η αρτηριοσκλήρυνση και η στένωση του αγγείου των στεφανιαίων αγγείων.

Ο χρόνος εμφανίσεως της αρτηριοσκλήρυνσεως διαφέρει από άτομο σε άτομο. Συνήθως δίνει κλινικές εκδηλώσεις γύρω στην ηλικία των 40 ετών. Επίσης ο χρόνος εμφανίσεως της διαφέρει και από φυλή σε φυλή. Είς τον πόλεμο της Κορέας π.χ. είχε παρατηρηθεί ότι οι Αμερικανοί στρατιώτες παρουσίαζαν συχνότερα από τους Κινέζους στρατιώτες σκλήρυνση των στεφανιαίων αγγείων. Αλλά και στην ίδια φυλή ή συχνότες της αρτηριοσκλήρυνσεως έχει διαφορετική κατανομή στις διάφορες εθνικές ομάδες που αντιπροσωπεύουν διαφορετικά κοινωνικοοικονομικά στρώματα. Π.χ. οι Έβραίοι που γεννήθηκαν στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη έχουν υψηλή συχνότητα στηθάγχης και περιπτώσεις καρδιακών προσβολών εν αντιθέσει προς τους Γερμανούς Έβραίους που γεννήθηκαν στη Μέση Ανατολή όπου η νόσος εμφανίζεται σπανιότερα.

Πριν λίγα χρόνια ένας Πολωνοεβραϊός καρδιολόγος, ο Νόφφελτ, (UEUFELD) σε μια ενδιαφέρουσα εργασία του ανέφερε ότι η πρόωγη εμφάνιση της νόσου δεν οφείλεται μόνο εις τον διαφορετικό τρόπο ζωής και διατροφής αλλά και σε διαφορές γενετικών παραγόντων, σε λόγους καταβολής. Και αναφέρει διάφορα ιστολογικά στοιχεία που ενισχύουν την άποψή αυτή.

Πέρα από τις λεπτομέρειες αυτές που έχουν όπωσδήποτε ενδιαφέρον και από εγκυκλοπαιδική άποψη, υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που προδιαθέτουν σε στεφανιαία νόσο. Αυτοί είναι: η υπέρταση, ο σακχαρώδης διαβήτης, η αύξηση της χοληστερίνης, το κάπνισμα, η αναιμία και η παχυσαρκία. Ένα άτομο παχύσαρκο δεν κινδυνεύει άμεσα από στεφανιαία νόσο εάν δεν συνυπάρχουν και άλλες δυσμενείς συνθήκες.

Οι πιθανότητες να προσβληθεί από τη νόσο αυξάνονται όσον αυξάνεται ο αριθμός των επιβαρυντικών παραγόντων που συγκεντρώνονται. Εάν η χοληστερίνη του αίματος είναι αυξημένη ή πιθανότερα να προσβληθεί είναι τριπλάσια.

Σε περίπτωση που συνυπάρχει και σακχαρώδης διαβήτης και υπέρταση, οι κίνδυνοι πολλαπλασιάζονται. Έτσι όλοι αυτοί οι επιβαρυντικοί παράγοντες προσθέτουν το ποσοστό τους στην πιθανότητα να παρουσιάσει κανείς στεφανιαία νόσο.

Από όλα είπαμε παραπάνω, διαφαίνεται το συμπέρασμα ότι υπάρχουν μερικοί παράγοντες επιβαρυντικοί που μπορεί το άτομο να τους αποφύγει ή τουλάχιστον να τους μετριάσει.

Ο έλεγχος της πίεσης, ο έλεγχος του αίματος δια τυχόν ηυξημένου σακχαρώδους χοληστερίνης, η εξέταση δια τυχόν υπαρξής αναιμίας, καθώς και ένα ηλεκτροκαρδιογράφημα σ' ένα άτομο που μπαίνει στη μέση ηλικία, είναι στοιχειώδη μέτρα προνοίας.

Η καταπολέμηση της παχυσαρκίας και ο μετριασμός του καπνισμού ή το κόψιμο του τσιγάρου, ιδίως σε περιπτώσεις υπέρτατων νοσημάτων, προφυλάσσει σημαντικά το άτομο από δυσάρεστα επακόλουθα. Με τα παραπάνω προφυλακτικά μέτρα, μειώνονται κατά πολύ οι πιθανότητες να προσβληθεί κανείς από τη νόσο. Δεν την αποτρέπει κανείς όμως τελείως διότι όπως είπαμε στην αρχή υπάρχουν και παράγοντες στους οποίους δεν μπορούμε να επεμβαίνουμε. Ο καθένας μας φέρει τη δική του καταβολή.

ΝΑΖΕΝΤΙΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
Γιατρός

Το διβλίοπωλειο ΜΠΟΜΠΟΛΗ, Κωλέτη 2 και Ζωοδ. Πηγής, προσφέρει στους πατριώτες εγκυκλοπαιδικά και λογοτεχνικά διβλία 20% φθηνότερα.

Επίσης όσοι ενδιαφέρονται για την κατασκευή χαλκογραφιών μπορούν να επισκεφθούν την Έκθεση και να πάρουν μαθήματα ΔΩΡΕΑΝ.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΚΥΡΑ - ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΤΟΥ ΤΑΚΗ ΖΑΧΑΡΗ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ απ' το προηγ.)

«Ο Άλγης έτρώθη υπό άλλη-θοῦς έρωτος και ὡς ἄλλος Ἡρακλῆς εἰς τοὺς πόδας τῆς Ὀμφάλης προσέπεσε καὶ αὐτὸς εἰς τοὺς πόδας τῆς ὥραιας, θελκτικῆς γυναικὸς, γέρον ἡδη, καὶ ἐμαλάγχθη ὑπὸ τῶν θεληγῆτρων αὐτῆς ὁ σκληροτέρων καὶ χάλυθος ἔχων καρδίαν».

Ἡ ὥραία ὅμως αὐτὴ γυναίκα σπάνια ἔκανε δημόσιες ἐμφανίσεις. Τὴν κρατοῦσε ζηλότυπα ἀπὸ τὰ μάτια κι αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἐμπιστῶν του. Ὁ σφραγιστοδόφουλακός του Θανάσης Λιδωρίκης γράφει: «Τὴν ἀπέκρυπτεν ἀπὸ παντὸς ὄμματος, ὥστε καὶ ἐγὼ ὁ τοσοῦτον ἐμπιστευόμενος οὐδέποτε ἠξιώθην ἵνα τὴν ἴδω». Ἀλλὰ καὶ ἡ ἴδια τοῦ ἦταν πιστὴ. Ὅταν τὸ 1822 ὁ Ἄλγης φτάνει κατὰ διωγμένους στὸ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονα, αὐτὴ μένει μαζί του καὶ τὸν περιποιεῖται ὡς τις τελευταῖες ὥρες του. Ἀπὸ ἐκεῖ ὅταν αὐτὸς πεθαίνει, τὴν φέρνουν γιὰ λίγες μέρες στὴν Βονίλλα. Αἰχμάλωτη πιά, τὴν πᾶνε στὴν πόλη, μαζί με τὴν δημευμένη κινήτη περιουσία της. Ἐκεῖ μένει γιὰ δυὸ χρόνια μετ' ἐξοδα τοῦ Πατριαρχείου, πού σιγά σιγά τὰ ἐπιληρώνει, παίρνοντας πίσω ἕνα μέρος τῆς περιουσίας της. Καθὼς φαίνεται ἀπὸ διάφορα περιστατικά, ἡ κυρὰ Βασιλικὴ εἶναι ἐδῶ οἰκονομικὰ ἀνεξάρτητη καὶ ἔτσι μένει ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς της. Παρ' ὅλα τὰ ἀντίθετα πού γράφουν παλαιοὶ ἱστορικοί. Τὸ 1828 φεύγει ἀπὸ τὴν Πόλη, ἐξόριστη γιὰ τὴν Προῦσα ὅπου μένει 18 μῆνες.

Γιὰ τὴν παραμονὴ τῆς ἐκεῖ, ὁ Δεσπότης Ἀθηναγόρας γράφει: «Ἡ Βασιλικὴ ἐπεδείξατο διαγωγὴν ἀνταξίαν τῆς φήμης καὶ τῆς ὑπολήψεώς της». Τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1829 μετ' ἐνέργειες τοῦ Πατριαρχείου ἀφῆνε τὸν τόπο τῆς ἐξορίας της. Μὰ δὲν ἔρχεται στὰ τουρκοκράτομενα Γιάννενα, ἴσως γιὰ λόγους γοήτρου. Ἡ ἄλλοτε σκλάβθα καὶ κυρὰ ἐνὸς τυράννου δὲν θέλει νὰ μείνῃ στὴν πατρίδα της. Θάβει στὴ Θεσσαλία στὸ τοιφλίκι τῆς Βοεθόδα ἀλλὰ τὴ διώχνουν. Τὸ ἴδιο καὶ ἀπὸ τὸ Ναύπλιο ὅπου πῆγε δυὸ φορές ζητώντας ἀπὸ τὸν Κυβερνήτη Καποδίστρια προστασία. Τὸ μόνο πού τῆς μένει εἶναι ἡ Αἰτωλία. Στὸ Μεσολόγγι ζῇ ὁ ἀδελφός της παλιός ἀγωνιστής. Ὁ Γιώργος Κίτσου καὶ κατοφεύγει σ' αὐτόν. Μένει γιὰ λίγο κοντὰ του καὶ κατόπι πηγαίνει στὴν Κατοχή. Εἶναι ἕνα καμποχώρι στὴν δεξιὰ μεριά τοῦ Ἀχελώου. Ἐκεῖ μένει 4 χρόνια ἀπὸ τὸ 1831 ὡς τὸ 1834.

Ὁ θάνατος τὴν βρίσκει τὸ 1834 στὸ Αἰτωλικό, ὅπου πῆγε, ναι, συχνά. Καθὼς λέει ὁ Γιώργος Κίτσου, ὁ διαεγγονός τοῦ ἀδελφοῦ της, ἡ κυρὰ Βασιλικὴ πέθανε στὰ χέρια τῆς Καπετάνισσας τῆς Βγενούλας Γιάννης Κίτσου, στὸ ἀρχοντικό τῶν Κίτσοιων, στὸ Αἰτωλικό. «Ὅλοι ὅσοι γράψαν γι' αὐτὴν λένε ὅτι πέθανε τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1835. Μὰ ἀπὸ Αἰτωλικό

Κώδικα πού δημοσιεύτηκε ἀπὸ τὸν Κ. Κώνστα, ἡ ἡμερομηνία τοῦ θανάτου της εἶναι ἄλλη. Σ' αὐτὸν δὲν φανερώνεται μόνο ἡ ἀρρώστεια της μὰ καὶ ἡ ἡλικία της. Ἀφοῦ λοιπὸν πέθανε 45 χρόνων θὰ πρέπει νὰ γεννήθηκε 1789 καὶ ὄχι 1793. Σ' ἕνα κείμενο γράφεται. «Ἀπέθανεν ἡ κυρὰ Βασιλικὴ Κίτσου ἀπὸ δυσσεντερίας, ἐτῶν 45 μετασχούσα τῶν ἀχράντων μυστηρίων τῆς Θεῆας μεταλήψεως καὶ κατ' ὁδὸν τοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Ἁγίου Ἀκαρνανίας καὶ ὑπὸ τὸ ἐφημέριον τῶν Ταξιαρχῶν, ἐτάφη κατὰ τὸν συνῆθη ἐκκλησιαστικὴν τάξιν ἐκ τῆς ἐκκλησίας τῶν Ταξιαρχῶν. Ἐν Αἰτωλικῷ 11 Δεκεμβρίου 1834. Μελέτιος Ἱερέυς».

Ἀλλὰ πῶς ἔζησε ἡ κυρὰ Βασιλικὴ στὴν γῆ τῆς Αἰτωλίας ὡς τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου της; Θυτὸ εἶναι ἕνα θέμα παρεξηγημένο γιὰ πολλοὺς βιογράφοι της ὅπως ὁ Στ. Ξένος, ὁ Σπ. Ἀραβαντινὸς γράφουν πῶς ἡ κυρὰ Βασιλικὴ τῶν Ἱωαννίνων παραδόθηκε στὴν μέθη γιὰ νὰ ξεχάσῃ τὰ περασμένα της μεγαλεῖα. Ὁ Ἀραβαντινὸς γράφει: «εἶχε καταστεί δὲ ἀγνώριστος ἡ ἐξοχος ἐκείνη καλλονή, καὶ τὸ ἀγγελικὸν τῆς πρόσμονος εἶχεν ἀπωλέσει τὴν στυλινότητα καὶ τὴν διαφάνειαν τῆς ἐπιδερμίδος διαυλακωθείσης ἐκ τῶν ρυτίδων προώρου γήρατος ἔνεκα τοῦ πάθους τῆς οἰνοποσίας».

Καὶ ἄλλοι ἔγραψαν πῶς ἡ κυρὰ Βασιλικὴ ἔφτασε νὰ εἶναι τόσο φτωχὴ σὲ σημεῖο πού νὰ ὑποφέρει. Ὅλα ὅμως αὐτὰ εἶναι δίχως θάσεις. Ξεκινοῦν ἀπὸ ἀνεύθυνες παραδόσεις καὶ ἱστορίες. Γιατὶ ἡ Βασιλικὴ δὲν ἦταν μέθηση οὔτε καὶ ὑπέφερε οἰκονομικά. Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηναγόρας σὲ μιὰ ἐρευνά της γι' αὐτὴ, διαλύει κάθε ὑπόψια. Ἀνεξάρτητη λοιπὸν οἰκονομικὰ ὡς τὸ τέλος τῆς ἡ Βασιλικὴ ἔκανε δωρεές. Γνωστὴ ἦταν ἡ καμπάνα πού σήμερὰ δὲν ὑπάρχει πιά στὸ Αἰτωλικό, στὴν ἐκκλησία τῶν Ταξιαρχῶν. Φτιαγμένη ἀπὸ ἀρκτετὴ ποσότητα ἀσημιοῦ πού ἔγραφε: «Ζήτη Ὁλὼν Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος 1834. Βασιλικὴ Κίτσου». Ἀκόμη στὸ Μεσολόγγι, ἡ Μαρία Παναμά εἶχε κοσμήματά της μεγάλης ἀξίας πού πωλήθηκαν μετὰ τὸν θάνατό της. Μάλιστα ὑπάρχει ἕνα ἔγγραφο μετ' ὑπογραφῆς τοῦ ἀδελφοῦ της Γιώργου Κίτσου πού παρακαλεῖ τὴς Ἀρχές νὰ φροντίσουν νὰ ἀνακαλύψουν πολὺτιμα πράγματα ἀπὸ αὐτὰ πού ἔκλεψαν τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου της. Γνωστὰ εἶναι τὰ χρηματικὰ δῶρα πού ἔδινε σὲ δούλους πῆγαιναν νὰ τῆς τραγουδήσουν κάτω ἀπὸ τὸν ἀγροτικό της Πύργο, στὴν Κατοχή τῆς παλιῆς τῆς δόξης. Καθὼς φαίνεται ἡ κυρὰ Βασιλικὴ εἶχε πεθαίνοντας, μεγάλη περιουσία, μὰ καὶ καλὴ φήμη.

Τὸ πέρασμά της ἀπὸ τὴν Νότια Αἰτωλία, πλούσιες σὲ ποιότητα ἀναμνήσεις. Τὴν θυμοῦμαι, ὥραϊα, σὰν ἀρχαία θεὰ σπλαχνικὰ καὶ ἀρχοντογυναῖκα. Ἐπάνω ἀπ' ὅλα ὅμως στάθηκε μιὰ ἀγνή Ἑλληνίδα. Ὁ

ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ: ΣΟΦΑ

Τ' ἀνδρειωμένου ὁ θάνατος δίνει ζωὴ στὴ νύκτι.

ΒΑΛΛΩΡΙΠΗΣ

— Ἀνδρεία δὲν εἶναι ἡ ἐπιπλοκή ὑποτίμηση τοῦ κινδύνου μὰ ἡ σωστὴ ἐκτίμηση καὶ κατανίκησή του.

ΡΙΧΤΕΡ

— Θεωρῶ περισσότερο ἀνδρεῖο ἐκεῖνον πού νικάει τὴς ἐπιθυμίες του παρὰ ἐκεῖνον πού νικάει τοὺς ἐχθρούς του.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

— Ἐνας ἐξυμνος ἀνθρώπος ὠφελεῖται ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὰ κακὰ πού λέγονται γι' αὐτόν.

ΣΑΝΔΗ

— Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνα ἐκκρεμὲς ἀνάμεσα στὸ χαμόγελο καὶ στὸ δάκρυ.

ΛΟΡΔΟΣ ΒΥΡΩΝ

— Ὁ ἰσχυρὸς ἄνθρωπος ἔχει δούλους, ὁ πλούσιος κόλακες καὶ ὁ συνετὸς φίλους.

ΙΣΟΚΡΑΤΗΣ

— Ἡ ἀποτυχία πού δὲν μᾶς σκοτώνει, μᾶς κάνει ἰσχυρότερος.

Ἐλβετ. παρ.

— Ἡ ἱκανότητα εἶναι ἀχρηστη χωρὶς εὐκαιρία.

Μ. ΝΑΠΟΛΕΩΝ

— Ὁ χρόνος εἶναι ὁ καλύτερος σύμβουλος.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ

— Πλάνη εἶναι νὰ νομίζουμε ὅτι ὁ καιρὸς περνᾷ: ὁ καιρὸς στέκεται, ἐμεῖς περνῶμε.

— Οἱ κακοὶ ὑπακούουν στὰ πάθη τους, ὅπως οἱ δούλοι στ' ἀφεντικά τους.

ΔΙΟΓΕΝΗΣ

— Τὸ μέλλον τοῦ παιδιοῦ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ μητέρα του.

ΡΟΥΣΣΩ

— Ἡ οἰκογένεια εἶναι ἡ βάση καὶ ἀρχὴ κάθε πολιτισμοῦ.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΣ

«Ο ΑΡΑΧΘΟΣ»

Ὅργανο τοῦ Δ.Σ.

τῆς Ἀδελφότητος
ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΡΤΑΣ

Γραφεῖα Συλλόγου
Κλεισθένους 15 - ΑΘΗΝΑ

Διευθύνεται ἀπὸ Ἐπιτροπὴν

Υπεύθυνος σύμφωνα
μετ' τὸ Νόμο — Σύνταξης:
ΧΡΗΣΤΟΣ Ι. ΑΝΤΩΝΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ: Τηλ. 5234.454
ΠΕΙΡΑΙΩΣ 4 (Ὁμόνοια)

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:
ΘΩΔΩΡΟΣ ΜΑΤΑΦΙΑΣ
Βασιλεῖ 9 - Τηλ. 5222.297

Συνδρομές:

Ἑσωτερικὸν δρχ. 150
Ἐξωτερικὸν δολλ. 15
Μάρκα 40

Ἐπιχειρήσεις - Ὁργα-
νισμοὶ - Συνεται-
ρισμοὶ δρχ. 300

Πα.σιμᾶς γράφει: «Γλυκεῖα Ἑλληνοπούλα, μεγαλόκαρδη, τοῦ φοβεροῦ Βεζύρη σκλάβθα καὶ κυρὰ, ἃς μὴν εἰπῇ κανένας πῶς παρέδωκες στὴν ἀγκαλιά τοῦ Τούρκου τ' ἀρχοντοκόρμιο, ἃς πεῖ πῶς γιὰ τὸ γένος «μαρτύρες» εἶναι ἀλήθεια πῶς ἡ Βασιλικὴ ἦταν μιὰ ἀξιόλογη γυναίκα μέχρι τὸ τέλος τῆς ζωῆς της. Ἐμείνε ὅπως τῆς ταίριαζε, ἡ ἀρχόντισσα τῶν Ἱωαννίνων, πού σὰ κρίνος ἀνθίζει στὸ χεῖλος τῆς Ἀδύσσου — μιᾶς ἀδύσσου μετ' ὄνομα Ἀλγῆς.

T.Z.



ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Ευχαριστούμε το συμπατριώτη μας Γιάννη 'Αράπη, που διάθεσε στον «Αραχθο» 1.000 δρ. στη μνήμη του αδερφού του Γιώργου.

— Ευχαριστούμε επίσης την κυρία Κούλα Καραφά για την προσφορά της (1.000 για την 'Αδελφότητα).

"Όλους αυτούς που με βοήθησαν και μου συμπαραστάθηκαν στις δύσκολες στιγμές μου κατά τη διάρκεια του ατυχήματός μου, τους ευχαριστώ θερμότητα.

ΑΛ. Κ. ΜΠΑΛΑΟΥΡΑΣ

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε στις 1.1.78 η συμπατριώτισσά μας από τη Φτέρη, Βασιλική Μπαλαούρα, σε ηλικία 90 χρόνων. Συλλυπητήρια.

— Πέθανε στις 6.1.78 ο συμπατριώτης μας από τα Λαγκάδια, Χρήστος Φακίτσας, σε ηλικία 65 χρόνων. Στην τελευταία του κατοικία τον συνόδεψαν πολλοί συμπατριώτες. Η κηδεία του έγινε στον 'Αηλιά και τάφηκε στο Νεκροταφείο των Λαγκαδιών.

Το Δ.Σ. εκφράζει τα συλλυπητήρια στους δικούς του.

— Πέθανε στις 12.1.78 σε ηλικία 39 χρόνων, η 'Αναστασία 'Αντώνη Μάρη από τη Φτέρη. Η κηδεία της έγινε στο 3ο Νεκροταφείο στη Νίκαια παρουσία πολλών συμπατριωτών. Το Δ.Σ. εκφράζει τα συλλυπητήριά του.

ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΡΑΦΑΣ



Στη μνήμη του αγαπημένου μας και αξέχαστου Πέτρου Καραφά, η γυναίκα του και η κορούλα του, προσφέρουν 1.000 δραχμές στην 'Αδελφότητά μας που τόσο αγαπούσε.

Αιώνια του η μνήμη.

ΚΟΥΛΑ ΚΑΡΑΦΑΣ

Βγήκε από το Νοσοκομείο Κ.Α.Τ. Κηφισιάς, ο συμπαθής συμπατριώτης μας 'Αλέκος Κ. Μπαλαούρας, σε πολύ καλή κατάσταση. 'Ηδη βρίσκεται σε άλλο Νοσοκομείο όπου θα του τοποθετηθεί το τεχνητό πόδι.

Του εύχόμαστε καλή επιτυχία και πλήρη αποκατάσταση της υγείας του.

ΤΟ Δ. Σ.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΑΝ ΑΔΙΚΑ

Λίγα... λόγια για τον ΓΙΩΡΓΟ ΑΡΑΠΗ

Γεννήθηκες μεγάλη αδερφέ και σύ στον ίδιο τόπο το δικό μας! Στη θρύση του Κρουνηριού, κοντά και δίπλα στο ποτάμι. 'Επαιξες και σύ και χάρηκες! Πόνεσες κι' εσύ και 'Εκλαψες στον ίδιο κείνο τόπο το δικό μας!... 'Ετρεξες και λούστηκες στα ίδια κείνα γάργαρα νερά του Ζωοδότη 'Αραχθού! 'Αφουγκράστηκες και συ νεπάρθηκες από τον ίδιο κείνο ψίθυρο του μεγάλου πλάτανου, όταν αντίμα με τον γκιώνη έμ

'Η μεγάλη και θαυμάια ανθρώπινη φύσιονωμία σου ή λεθεντιά και το ήθος σου, και προπαντός η πίστη σου στον 'Ανθρωπο, και τις ήθικες του αξίες, θα παραμείνουν αλησμόνητα διδάγματα όχι μόνο σ' εμάς, που σ' αγαπήσαμε, αλλά και σ' όσους μπόρεσαν να σε καταλάβουν! Με την τρανή σου φαντασία αγκάλιασες όλο το μεγαλείο της ανθρώπινης ύπαρξης.

'Η μεγάλη σου καρδιά που

Η ΚΑΜΠΑΝΑ

Κανένας άχός σαν το δικό σου δεν τ'α φωνάζει όλα: Εισπράχτορα, συναγεμιά, Θάνατο, πανηγύρι, όλα εσύ τ'α λές, ψηλά 'πτόν 'Αη Νικόλα. Κι' ακόμα εσύ τ'α μάσης, μεσ' το πολύ λισπύρι

άπ' άκρη σ' άκρη το χωριό να κάμουν λιτανεία! Και το παιδάκι τσίτσιδο κατ' από σέ το μάτι, ύψώνει πάνω στο Θεό ν' αφήση τη μανία. Είναι πολύ λυπητερό ψωμί που δγάζ' ή πλάτη,

να κρέμεται κι' άπ' του Θεού τη βούληση αν θα γέννη Μά σύ αιώνια τον άχό σου, φλύαρη καμπάνα, στον ούρανό θα στέλλης' μ'ά τίποτε δέ θγαίνει άπ' τ' 'Απειρα τ'α μακρενά. Με τις φωνές ή μ'άνα,

δεν τ'α χορταίνει το παιδί, όταν ζητάει να φάη. Γύρ' από τον 'Αη Νικόλα άχάζουν τ'α στεφάνια, μ'ά τ' 'Απειρα είναι ψηλά' ο άχός σου εκεί δεν πάει.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΡΑΠΗΣ
— 1938 —

πιστεύονταν στη θρύση τους καύμους του!!

«Ξυπόλυτος γκιζέριες στον κουρνιαχτό και στα χωράφια πέρας», όπως αργότερα μάς είπες στα τραγούδια σου.

Πολύ μικρός κι' ανήμπορος ξεκίνησες μιά μέρα, παίρνοντας το μεγάλο δρόμο για ματωμένα γράμματα...

Κι' όταν οι συνομήλικοί σου στις μεγάλες πολιτείες, ακόμα έπαιζαν στους δρόμους, εσύ, στα δεκαοχτώ σου χρόνια (χωρίς ακόμα νάχης πάει στο Μαρσέλιο) αναλάβαινες το θαρύ έργο του δάσκαλου και δημόσιου λειτουργού!! 'Ενα παιδί ανάμεσα σε παιδιά! Κι' όμως, μπόρεσες μεγάλη αδερφέ να κερδίσης το σεβασμό και την αγάπη των μαθητών και των συναδέλφων σου!

...Κι' όμως, μπόρεσες ν' αναδείξης μαθητές σαν το Γιώργο Κουτζούλα, που με τόσο καμάρι του πάντα έλεγε πως σ' είχε δάσκαλό του.

'Η ανήσυχη φύση σου και ή δημιουργική σου φαντασία μ' όλους τους τρόπους παραστάθηκε και ύπηρετησε την ανθρώπινη δυστυχία!...

Τά ποιήματά σου, και ή ζωγραφική σου, ανέβασαν τον άνθρωπο και καταξίωσαν τους άγώνες του για ένα καλύτερο αύριο.

Τά έργα σου άθάνατα, θα στολίζουν και θα θυμίζουν την πληθωρική παρουσία σου, σε όλους εμάς, που σ' αγαπήσαμε.

ευάισθητη πάλλονταν, θέλησε να χωρέση και να ζεστάνη όλη την ανθρώπινη δυστυχία... Γι' αυτό οραματίστηκες μιά άλλη δικαιοτέρα κοινωνία! Γι' αυτό μεγάλε αδερφέ, έχασες τη ζωή σου.

Στις δύσκολες ώρες της Πατρίδας μας στάθηκες άξιος φρουρός και πνευματικός άρχηγός του τόπου μας. Χωρίς ποτέ να υπολογίσης το άτομικό σου συμφέρο! Κι' όταν το σπίτι σου κι' εσύ μπόρεσες να γλυτώσης άπ' τη μανία του καταχτητή, θρέθηκαν 'Ελληνες άπ' αυτούς, που εσύ άδερφέ, ζέσταινες και αγκάλιαζες, να κάψουν πρώτα το σπίτι σου!... Κι' ύστερα, να κόψουν και το νήμα της ζωής σου, την ώρα που εσύ άμέριμνος κοιμόσουνα, μη μπορώντας να πιστέψης πως είναι τόσο μεγάλη ή ανθρώπινη κακία!...

Αυτή είναι ή μοίρα των μεγάλων αδερφέ μου.

Αυτή δυστυχώς, είναι ή μοίρα όλων αυτών που προσπάθησαν ν' αλλάξουν τον κόσμο τουτο τον κακό!...

"Ας είναι αιώνια ή μνήμη σου Μεγάλε μας δάσκαλε, άδερφέ και πατέρα!...

...Κι' άς είσαι θέβαιος, πως το λιγοστό σου αίμα δεν πήγε χαμένο.

"Ενα κλαδί ακόμα θλάστησε στο άκριβοπληρωμένο δέντρο της λευτεριάς.

Ο ΑΔΕΛΦΟΣ ΣΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΖΩΗ

'Αρχιτέκτων

Πλ. Κυριακού 21 - Πλατεία Μαβίλη

Τηλ. 6461.340 — 6432.974 — 6516.209

Η ΓΗ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ

'Η επιφάνεια του πλανήτη μας — ή φλούδα της μεγάλης μας σφαίρας, αποτελείται από 2.000 τετραγωνικά μίλια. 'Απ' αυτά κάπου 70% είναι θάλασσα καά μόνο ένα 30% έδάφη. Είναι έρημοι ή παγετώνες. Πριν διακόσια πενήντα χιδιάδες χρόνια περίπου ο 'Ανθρωπος έμφανίσθηκε επί σκηνής.

Η ΓΗ ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΜΙΚΡΟΤΕΡΗ ΟΥΤΕ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΠΟΤΕ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ...

Πριν 2.000 χρόνια: Οί πυραμίδες της Αιγύπτου ήταν κιόλας εκεί 30 αιώνες πριν, το Σινικό τείχος πριν 200 χρόνια. 'Ο Βούδδας είχε γεννηθεί πριν πεντακόσια (500) χρόνια. 'Ο 'Ιούλιος Καίσαρ είχε μόλις πεθάνει. Πλησίαζε ή εμφάνιση του 'Ιησού Χριστού. Περίπου 250 εκατομμύρια είναι οί άνθρωποι που ζούν πάνω στη γή τότε, αλλά ή πρωτόγονη τεχνολογία περιορίζει τις καλλιεργήσιμες περιοχές.

ΑΡΓΑ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΖΕΤΑΙ.

Περνούν 500 χρόνια... 'Ο πληθυσμός της γής είναι τώρα 450 εκατομμύρια. 'Ο 'Ανθρωπος εξερευνητής άνιχνεύει την επιφάνειά της. 'Ο Βάσκο ντε Γκάμα άνοίγει τ'α πανιά για τη Νέτιο 'Αφρική. 'Ο Χριστόφορος Κολόμβος ανακαλύπτει το «Νέο Κόσμο». 'Ο άστρονόμος Κοπέρνικος παρατηρεί ότι ή γή δέ είναι το κέντρο του σύμπαντος. Σ' ένα μονάχα χρόνο μέσα ένα τρίτο του πληθυσμού της Εύρώπης αφανίζεται από το Μαύρο Θάνατο.

Η ΓΗ ΕΧΕΙ ΑΚΟΜΑ ΤΟ ΙΔΙΟ ΜΕΓΕΘΟΣ

Χίλια χρόνια αργότερα: δέν έχουν προστεθεί πολλές άλλες γές στην ανθρώπινη τύχη. 'Η οικογένεια του ανθρώπου έχει αύξηθεί σε 350 εκατομμύρια. 'Ο άνθρωπος είναι κυρίως κυνηγός, βοσκός, ψαράς και γεωργός. Στην Εύρώπη χτίζονται οί μεγάλοι καθεδρικοί ναοί. Οί Βίκινγκς θάζουν πλώρη για Δυσμάς, φθάνουν ως τ'α παράλια της Βορείου 'Αμερικής.

Το 1.800 μ.Χ. ο σύγχρονος κόσμος γεννιέται μέσ' από ένα σύννεφο άτμου και καπνού, με-

τά από το θόρυβο του σίdeρου. 'Η βιομηχανική επανάσταση — ή παραγωγή έργουστρίου. Τά πρώτα συνδικάτα. 'Ο σιδηρόδρομος όργώνει γρήγορα τις ήπείρους. 'Η κατάκτηση των έπιδημιών έχει άρχισεί, ή ανθρώπινη παλίσροια μεγαλώνει στα 1.000 εκατομμύρια. 'Ο Ρ. Μαλθούς γράφει το περίφημο δοκίμίο του περί πληθυσμού...

ΚΑΙ Η ΓΗ ΕΧΕΙ ΑΚΟΜΑ ΤΟ ΙΔΙΟ ΜΕΓΕΘΟΣ

'Ο αιώνας μας ανατέλλει. Τώρα είναι 1.650 εκατομμύρια τ'α στόματα που πρέπει να τραφούν. 'Εφτάσαν και τ'α πρώτα αυτοκίνητα. Το πρώτο αεροπλάνο πετά για 12 δευτερόλεπτα. 'Η σύγχρονη τεχνολογία άρχίζει ν' άπλώνεται. 'Η ζωή του 'Ανθρώπου μακραίνει. 'Ακόμα όμως ή πείνα και ή άρρώστεια αντίστέκονται στην παρίρροια, που όλο δυναμώνει και πάει να σαρώσει την επιφάνεια της Γής

Η ΓΗ ΕΧΕΙ ΑΚΟΜΑ ΤΟ ΙΔΙΟ ΜΕΓΕΘΟΣ

Σήμερα είμαστε 4.000.000.000 και πλέον... 'Η οικογένεια του ανθρώπου έχει ύπερδιπλασιασθεί από τις άρχες του αιώνα. Πλησιάζει τ'α 4.000 εκατομμύρια. 'Εξαφανίσθηκαν οί μεγάλες αυτοκρατορίες. 'Ο κόσμος των άνεξάρτητων έθνών έχει θάλει στόχο να εξαλείψει την πείνα. Οί έλεύθεροι άνθρωποι παντού όνειρεύονται μιά καλλίτερη ζωή για τ'α παιδιά τους. Οί πηγές της γής μας άρχισαν να εξαντλούνται...

...ΚΑΙ Η ΓΗ ΕΧΕΙ ΑΚΟΜΑ ΤΟ ΙΔΙΟ ΜΕΓΕΘΟΣ

Στο τέλος του αιώνα τούτου...το 2.000 υπολογίζεται ότι ο πληθυσμός της γής θα έχει φθάσει τ'α 6.500 εκατομμύρια, τέσσερις φορές περισσότερος από την άρχή του αιώνα. Κανείς δέν ξέρει πόσους ανθρώπους μπορεί να θρέψει ή γή μας. Δίχως μεγάλες νέες ανακαλύψεις, οί ειδικοί μιλούν για 15.000. 'Η καλή γή των έχει ύπηρετήσει καλά τον 'Ανθρωπο ως τώρα. Μά μπορούμε να θασισόμαστε σ' αυτήν άπειριόριστα;

Η ΓΗ ΘΑ ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΕΙ ΠΑΝΤΑ ΝΑ ΕΧΕΙ ΤΟ ΙΔΙΟ ΜΕΓΕΘΟΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

	Δρχ.
'Ηλέκτρα Μαστρούκαλου, 'Ιλίσια	150
Βασίλη Ε. Ραχιώτη, 'Αθαμάνιο	150
Βαγγέλη Ι. 'Αντωνίου, Λαγκάδια	200
Δημήτρη Γ. 'Αναστασόπουλο, Λαγκάδια	200
Γιώργο Καλιακάτσο	150
'Αναστάσιο Χρ. Μπαρτζώκα, Φτέρη	—
Χρήστο Λαμπράκη, Ναζαίοι	150
Γιάννη Βασιλείου, 'Αρτα	150
Γιώργο Δ. Μάρη, Φτέρη	350
Γιάννη Κ. Καλιακάτσο, 'Αρτα	300
Δημήτριο Θεodώρα, 'Αρτα	200

Σημ. Σύνταξης: Τά όνόματα των συμπατριωτών και φίλων που ανανέωσαν τη συνδρομή τους, δέ δημοσιεύονται.

ΕΞΗΓΗΣΗ — ΔΙΟΡΘΩΣΗ:

Στο προηγούμενο φύλλο γράψαμε από παραδρομή, σά συνδρομητή το Γιάννη Β. Μάρη αντί του πραγματικού Γιάννη Γ. Μάρη. Συγγνώμη.

